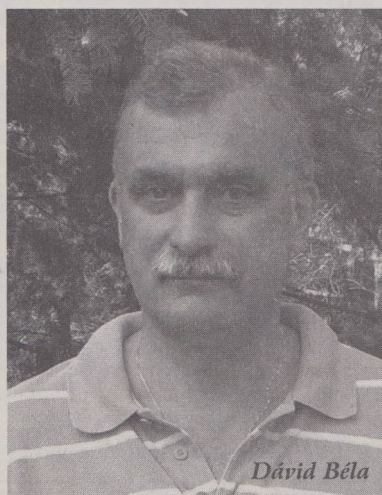

Összefogást sürget a Budakörnyéki Natúrpark ügye

Évek óta egyre erősebb elszántság mutatkozik a Budakörnyéki Natúrpark létrehozására. A projektet megfogalmazó dr. Vermes László, a Budapesti Corvinus Egyetem tanára, a környezetgazdálkodási szakirány megalapítója és vezetője, az MTA doktora, dr. Debreczy Zsolt, nemzetközi hírű botanikus, dendrológus, kutató, a Nemzetközi Dendrológiai Alapítvány és ezen belül a Budakeszi Herbárium vezetője, és a több mint egymilliárd forintos fejlesztési tervet az elmúlt négy évben pályázati támogatással megvalósító budapesti Fűvészkert pályázatait készítő Dávid Béla tanácsadó, az En-Coop Kkt. tulajdonos-vezetője most a Natúrpark sorsát a holtpontról egy csapásra kizökkentő pályázat benyújtására készül szeptember 30-án. Ehhez azonban támogatókra van szükség.

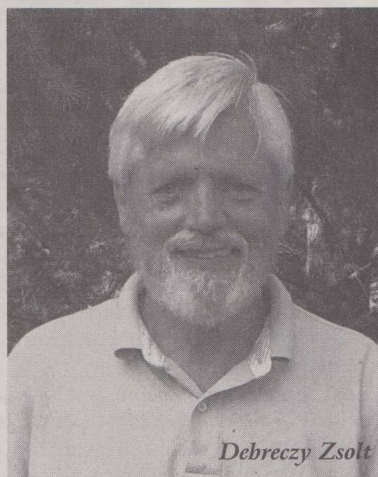

Dávid Béla

Fontos, hogy egyfajta pozitív gondolkodással próbáljuk meg felépíteni a Budakörnyéki Natúrparkot. Erre most komoly lehetőség nyílik, mert a natúrpark melletti, széleskörű szakmai és lakossági összefogás létrehozásához szükséges tájékoztató kampányra, rendezvényekre egymillió svájci frankot, nagyságrendileg kétszázmillió forintot pályázhattunk, a saját erő függvényében 60-90% közötti támogatással – válaszolja lapunk munkatársának kérdésére Dávid Béla. - Zöldóvodát, ökoiskolát, az egyetemnek bevonásával helyszíni előadásokat, botanikai túrákat szervezhetünk a környezettudatos nevelés érdekében akár országos vagy kárpát-medencei résztvevőkkel, ismertető elektronikus és hagyományos

hordozókat, weblapokat, prospektusokat készíthetünk, és helyi rendezvényeken mutathatjuk be a térség természetközelségét, a megőrzés, a hagyományos művelési ágak fenntarthatóságának módjait, a bennük rejlő lehetőségeket, ami hosszú távon akár megélhetést is nyújthat az itt élőknek. A projekt két éves időtartama alatt magas látogatólétszámra számíthat a környék, ami a helyi panziók, éttermek, múzeumok, vadspark és egyéb szolgáltatók forgalmában is érzékelhető lesz.

A közelgő önkormányzati választások miatt nem reméljük, de megpróbáljuk az érintett önkormányzatoknak nem csak elvi, hanem pénzügyi kötelezettségvállalását is megkapni, de reálisan a civil szervezetek és magánszemélyek összefogásában bízva, konzorciumként nyújtanánk be a pályázatot. A civil szervezetek összefogása mellett szól az a tény is, hogy nekik csak 10% önerőt kell ígérniük, ami esetükben húsz millió forint. A költségvetési intézményektől 15%, a vállalkozásoktól 40% önerőt várnak.

Debreczy Zsolt

A Debreczy Zsolt által megálmodott Budakeszi Arborétum és Parkerdő terve a Vermes-féle, nagyobb léptékű natúrpark-konceptió része, fontos szakmai pillére és a Telki, Páty és Budakeszi közötti, 370 hektáros területével a legnagyobb egysége is lenne, egyben.

A jelenleg a pannonhalmi és a Balassagyarmat melletti, nyírjesi fűvészkertet építő szakember a nagy lehetőségeket rejtő pályázatban való részvételre buzdítja a környékbeli civil szervezeteket. Az önrész vállalásának nincs kockázata, hiszen csak akkor kell kifizetni, illetve befektetni, ha az uniós támogatást

A Budakörnyéki Natúrpark Meggyes utcai bejárata a Debreczy-féle elképzelés szerint. (A mostani pályázatnak nem része)

is megnyeri mellé a pályázó, azzal a részprojekttel, amellyel csatlakozik a pályázati egészhez.

Budakeszin példát mutathatnánk a fenntartható fejlődésről, a környezettudatos nevelésről, amelyben Budakeszi és a környező települések oktatási-nevelési intézményeinek meghatározó szerep juthat, s amelyre építkezve még nagyobb eséllyel találunk az elképzelésünknek szövetségeseiket a folytatáshoz.

Jó példa a Vértesi Natúrpark. Egy álomvilág, amely fenn tudja tartani magát távol a fővárostól, a tömegektől. Lehetetlen, hogy mi ne tudjunk fenntartani egy 40 hektáros arborétumot, három kilométerre a kék busz végállomásától, amikor például Vácrátót 50 vagy 60 ezer embert fogad? Ezzel ugyanakkor a fővárost is segíthetnénk a még aktívabb környezetvédelmi tervek megvalósításában. A helyben élők sokszor nehezen ismerik fel a saját adottságaikban rejlő lehetőségeiket. A pályázati segítséggel szervezhető tájékoztató kampánnyal egy kis próbát tehetnénk, bemutathatnánk, mi lenne, ha... Külföldi és az ország más részein működő minták alapján már van ebben tapasztalatunk.

Ha a Budakörnyéki Natúrpark megvalósul, de legalább sikerül határozott lépésekkel irányt szabni a további fejlődésének, egy olyan kulturális-természeti objektummá nőheti ki magát, amire az ország felnéz. Ez elegendő érdekérvényesítési muníciót adhat ahhoz, hogy a térség érdemben beleszólhasson az itt készülő útberuházásokba, az M0 és az elkerülő út egyelőre megoldatlan problematikájába. Fontos kérdés lesz, alagútban vezet-e át a nyomvonal a parkerdőn, a település mellett, vagy töltésen, szétverve Budakeszit a levegő- és zajszennyezésével, a természetes vízfolyások, természeti egységek feldarabolásával. Ha az autópálya felszíni vezetéssel épül, a zöldövezetnek vége, jönnek a bevásárlóközpontok, benzinkutak, rak-tárak, lakóparkok.

Önkormányzati szinten is sokat beszé-

lünk a természet szeretetéről, a környezet-tudatos nevelésről, a település természeti adottságainak a megőrzéséről, de azon túl, hogy mondjuk egy helyi egyesület vállalja a frissen ültetett mamutfenyők locsolását, vagy, hogy Virágos Budakesziért díjakat osztanak az arra érdemeseknek, sok dolog nem történik annak érdekében, hogy a település visszanyerje a hajdani negyven étteremmel rendelkező, Budapest zöld tüdeje címet. Ha a nyertes pályázatnak köszönhetően sikeres zöldvezeti programok sorát tudnánk megvalósítani, az akár két év alatt is visszafordíthatatlanná tehetné a jó irányt vett folyamatot.

Dr. Vermes László

A Budakörnyéki Natúrpark szülőatyja, dr. Vermes László már 2005-ben megfogalmazta koncepcióját. A natúrparkokról tudni kell, hogy olyan alulról jövő lakossági, vállalkozói és helyi önkormányzati kezdeményezésre szerveződött, de később állami, sőt európai uniós elismerést és támogatást elnyerő területet jelentenek, amely az ott lévő természeti, környezeti, kulturális és építészeti értékek megőrzését, azok szélesebb körű megismertetését szolgálja. Külföldön, főleg Franciaországban már számos ilyen natúrpark működik és tölt be – civil kezdeményezéssel és fenntartással – jelentős integráló szerepet egy értékes térség védelme és fejlesztése érdekében. Vermes László szerint hazánkban az egyik legismertebb és legelfogadottabb ilyen szerveződés az Ausztriába is átnyúló, Írottktó Natúrpark Kőszeg székelyhelyi, vagy a Vértés Natúrpark, melynek példája követésre érdemes a mi térségünkben is. Nemcsak közösségteremtő erő, de a települések értékeinek védelmét hatékonyabbá tudja tenni az összefogással. Például egy pátyi golfprojekt esetén gyorsabb és hatékonyabb fellépést tesz lehetővé, bár a civil szerveződés így is nagyon eredményes volt. Ezen kívül bizonyos uniós pályázatokon csak natúrparkok indulhatnak eredményesen.

A natúrpark a területén lévő értékek, az ott működő résztvevők számára széleskörű ismertséget és nyilvánosságot teremt,

ami az idegenforgalom, a környezetbarát turizmus szempontjából rendkívül meghatározó. Érintettek lehetnek ebben a több településen átfelőlő turista útvonalak, mint pl. a Mária-út, a különböző borutak, kerékpárutak.

A Budakörnyéki Natúrpark ügyének előmozdításáért Vermes László 2009 óta a Budakeszi Lokálpatrióták Egyesülete Natúrpark-munkacsoportja keretében próbál tenni. Szoros együttműködésben van Debreczy Zsolt munkacsoportjával. Budakeszi önkormányzata mellett csatlakozási szándékot nyilvánító képviselőtestületi határozatok születtek Telkiben, Budajenőn, Pátyon, Nagykovácsiban és Budaörsön, de támogatását jelezte a Duna-Ipoly Nemzeti Park igazgatója és a korábbi Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium is. Tárgyalásokat folytattak a Pilisi Parkerdővel és a két érintett budai önkormányzattal, a II. és a XII. kerülettel, de ezek a megbeszélések még nem zárultak le. Zsámbék, Tök, Perbál, Biatorbágy és Törökbálint bevonását is tervezik a Zsámbéki-medence környezetének védelmét segítő civil szervezetek mellett.

Az országgyűlési választások miatt a szervezés folyamata ugyan óhatatlanul lelassult, de a szeptember 30-i pályázati beadás újra felgyorsította az ügyek menetét. Elhatározták, hogy ahol most tartanak a szervezésben, azoknak a részvételével egyesületet alakítanak, s a Budakörnyéki

Natúrparkért Egyesület néven folytatják tovább a szervező munkát. A pályázaton is már egyesületként vesznek részt a pályázatot benyújtó konzorciumban. Az alakuló gyűlést július 29-re hirdették meg, ahol egyelőre tizenhárom taggal, önkormányzatok, civil szervezetek, gazdasági társaságok és magánszemélyek részvételével létre is jött az egyesület.

Bármilyen kedvezők is a Budakörnyéki Natúrpark esélyei a pályázatunk szakmai tartalma miatt, ha az önrészt nem sikerül határidőre felmutatni, akkor megint csak nem marad más hátra, mint várni a következő lehetőséget, remélve, hogy az majd nem hiúsul meg ugyanilyen okok miatt. - mondja Vermes László. - Márpedig igyekeznünk kell, mert elfogynak ezek az esélyek, egyszer csak lezárul az a pályázati periódus, amit ma még a környezetünk javára is fordíthatnánk.

Koós Hutás Katalin

Kapcsolatfelvétel dr. Vermes László
vermesl@creamreklam.hu
tel.: 06-23-455-411
vagy dr. Debreczy Zsolt
dendro@t-online.hu, tel.: 06-23-452-866

A témában megjelent korábbi írásaink:
A Buda környéki Natúrpark
2009. szeptember
Fák világtalálkozója Budakeszin
2008. április

